

DE KWESTIE

Accountantskantoren kampen met personeelstekorten. Vooral vacatures in de accountancy staan lang open, blijkt uit onderzoek. Ook grote spelers in de markt zijn druk met het werven van nieuwe accountants. Moet het systeem op zijn kop, of valt de schade mee?

TEKST MARC SCHWEPPE BEELD ANP / BERLINDA VAN DAM

Zijn er nog accountants te vinden?

In de top tien van moeilijkst te vervullen vacatures staat de registeraccountant op 1, de assistent-accountant in de samenstelpraktijk op 2 en de AA-accountant op nummer 4. Dat meldt vacaturezoekmachine Indeed eind oktober. In 85 procent van de gevallen staat een vacature voor een RA langer dan twee maanden open. Banen waarvoor een erkende opleiding nodig is, maken de vijver waarin werkgevers kunnen vissen kleiner, terwijl werknemers vandaag de dag juist minder snel bereid zijn om van baan te wisselen, luidt de verklaring.

Ook *recruiter* Robert Walters luidt rond dezelfde tijd de noodklok en stelt dat de krappe arbeidsmarkt een “dubbel risico” is voor de big four accountantsorganisaties. Het bureau claimt dat financials meer dan voorheen naar andere bedrijven vertrekken. De piekbelasting die daardoor binnen kantoren ontstaat, zorgt voor nog meer uitstroom; naar kleinere accountantskantoren en naar andere functies buiten de openbare praktijk. De grote kantoren hebben tegelijk meer moeite dan ooit met het vinden van nieuwe financieel professionals, stelt de recruiter.

Controles in de knel

Na de arbeidsmarktspecialisten komt ook ING begin november met berichtgeving over de oplopende vraag naar accountants. Daardoor zou onder meer de wettelijke controle bij niet-beursgenoteerde bedrijven de komende jaren in de knel kunnen komen. Vier op de tien accountantskantoren kampen met personeelstekort, meldt ING met verwijzing naar een recente conjunctuurenquête van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Vooral aan accountants met drie tot vijf jaar ervaring is behoefte. De bank vreest een verder oplopend tekort door lagere instroom van studenten op de accountantsopleiding. Oorzaak: krassen op het imago van de sector, hoge werkdruk en strenge wet- en regelgeving.

Ook ING signaleert de uitstroom van ervaren accountants richting bedrijfsleven, om precies dezelfde redenen. Tegelijk wordt de hoeveelheid werk voor accountants alleen maar meer. Deels door nieuwe werkerreinen zoals niet-financiële informatie, maar ook door de coronapandemie en het vele werk rondom de verantwoording van steungelden. Bovendien groeit het aantal organisaties met een wettelijke controleplicht. Eén van de oplossingen volgens de bank: investeren in data-analyse, zodat slimmer en efficiënter kan worden gewerkt. Dat maakt het werk voor jonge financials ook afwisselender en dus weer aantrekkelijker.

Minder somber

Een rondgang langs de big four door *Accountant* geeft een minder somber beeld. Ja, de arbeidsmarkt voor financials is iets krapper dan anders, maar geen van de grote kantoren worstelt met een te hoge piekbelasting of een uitzonderlijk hoog verloop. Dat het aantal vacatures wat hoger ligt, komt vooral door een toenemende vraag naar diensten die de grote spelers leveren; niet alleen in Nederland, maar wereldwijd. Zo kondigde PwC Global medio dit jaar aan liefst honderdduizend nieuwe medewerkers te gaan werven, onder meer voor diensten op het terrein van duurzaamheid. De Nederlandse PwC-organisatie doet volop mee aan die wereldwijde werving en is “op alle niveaus op zoek naar nieuw talent. Van *young graduates* tot *senior experts* met uiteenlopende profielen”.

EY spreekt het beeld tegen dat hoge piekbelasting door personeelskrapte tot een hoger verloop leidt. Dat blijkt ook niet uit exit interviews. Bovendien daalt het aantal uren dat medewerkers in de assurance-praktijk maken. De uitstroom is niet zozeer naar kleinere

‘We leiden mensen op, er is altijd een aantal dat een ander pad kiest.’

kantoren, maar vooral naar “tech-bedrijven, *scale-ups* en *startups*”. Volgens KPMG is vertrek van medewerkers vaak een combinatie van factoren en heeft de accountancy juist relatief weinig last heeft van krapte op de arbeidsmarkt. Deloitte noemt de arbeidsmarkt “uitdagend”, maar er is een prima instroom. “We leiden mensen op, er is altijd een aantal dat een ander pad kiest. De verloopcijfers zijn het afgelopen jaar niet veranderd ten opzichte van andere jaren.”

Ambtelijk controleurs

Evengoed wordt de berichtgeving van ING opgepikt door de landelijke media. Ook Volkskrantcolumnist Peter de Waard schrijft er medio november over. De opleiding voor accountants “is zo lang en uitputtend dat de huidige generatie Z al op voorhand de handdoek in de ring gooit”, meent hij. “Babyboomers en de generatie X wilden zich nog wel elf jaar lang elke avond in een studeerkamertje opsluiten en zich alle pleziertjes ontzeggen, zeker als een partner de gezinstaken op zich nam. Maar in deze tijd van emancipatie en beroepsmobiliteit is dat even buitenissig als de zondagse kerkgang.” De Waard onderschrijft het imago-probleem van de sector, want accountants zijn “geliefde zondebokken geworden als bedrijfsbestuurders ongelukken begaan”. De columnist ziet twee oplossingen: de wettelijke controles overdragen aan ambtelijk controleurs of afschaffen van de accountantsverklaring. Accountants zonder werk “kunnen dan altijd nog loodgieter of ic-verpleegkundige worden”, stelt de Waard. “Het is niet minder fascinerend en nuttig werk.”

Dat laatste is waar, maar hoogleraar accounting Jan Bouwens ziet de oplossingen van De Waard niet echt zitten. Controles overlaten aan ambtenaren duurt te lang en afschaffen van de accountantsverklaring zal de kwaliteit van verslaggeving geen goed doen. De controleplicht afschaffen kan wellicht wel, mits met handhaving van standaarden. De column van Bouwens op *Accountant.nl* levert een stroom aan reacties op.

Ondertussen jagen bedrijven op big four-talenten, met fraaie arbeidsvoorwaarden en extraatjes van een strijkservice voor overhemden tot een heus datingbureau om drukbezette jonge financials aan de liefde te helpen. Volgens de grote kantoren en kenners van het vak is er niets nieuws onder de zon. Accountantskantoren zijn al veel langer uitstekende opleiders van financieel professionals. “Onze mensen behoren tot de besten, het is logisch dat zij worden benaderd. Maar ook dat is van alle dagen”, stelt EY tegenover dit blad. ←